

GLARUS.

Niet al de jeugdige lezers, zeker wel de minste hunner, zullen Zwitserland gezien hebben, maar allen toch hebben wel gehoord en weten dat het een der fraaiste landen van ons werelddeel is. Het is vooral door zijne hooge bergen, de trotsche Alpen, beroemd.

Het bovenstaande plaatje stelt de stad Glarus voor, gelegen aan den voet van den berg Glärnisch en de rivier de Linth. Deze stad heeft eene fraaie hoofdkerk, boekerijen, aanzienlijke katoenspinnerijen, laken en anderen fabrieken. Hoewel zij niet meer dan 5000 inwoners telt, is zij

de hoofdplaats van het kanton van dien zelfden naam dat ofschoon een der kleinste kantons van dit land, toch een der bergachtigste is; menigvuldige takken der Alpen doorsnijden het in alle richtingen en laten slechts weinig gronds voor den landbouw over; maar belangrijk is de veeveelt, die met de industrie en eenigen handel, en hetgeen de veeveelt en de fabrieken opleveren, de hoofdbezigheden der inwoners uitmaken.

T. M. L.

HOE DE ROMEINEN DE GEVANGENEN KETENDEN.

Om vele plaatsen van het Nieuwe Testament, waar gezegd wordt, met een of twee ketens geketend te zijn, wél te begrijpen, is het noodig, het bijzondere gebruik der Romeinen in dit opzigt te kennen. Een der einden van de keten, welke van eene genoegzame lengte was om de beweging niet te verhinderen, was aan den regterarm van den gevangene vastgemaakt, terwijl het andere einde aan den linkerarm van den soldaat vastgehecht werd. De soldaat werd op deze wijze onafscheidbaar van zijnen gevangene en begeleidde hem overal. Paulus was in dezen staat, toen hij zijne verantwoording voor Festus, Agrippa en Berenice deed, en het was die omstandigheid, welke dezen trek van welsprekendheid zoo aandoenlijk en treffend maakt: «Ik wenschte wel van God, dat en bijna en geheellijk, niet alleen gij, maar ook allen die mij heden hooren, zoodanige wierden als ik ben, uitgenomen deze banden!» Eindelijk evenzoo, toen Paulus twee jaren als gevangene te Rome woonde. Buiten het hinderlijke en smartelijke van deze zoo buitengewone gevangenschap, voegde er zich nog een groote smaad voor den veroordeelde bij. Ook zien wij Paulus Onesiforus prijzen en zegenen, omdat hij zich zijner ketenen niet geschaamd had. 2 Tim. 1: 16—18.

Soms ook was de gevangene aan twee soldaten geketend, en droeg dan eene keten aan iederen arm. Paulus werd eerst op deze wijze geketend, toen de gemeensman hem den Joden ontvoerde en hem met twee ketens liet binden. Hand. 21: 33. Zoodanig handelde men ook met Petrus, toen Herodes Agrippa zijne strafopening bereidde, en hij met twee ketens geketend tusschen twee soldaten, sliep. Hand. 12: 6. Het schijnt dat indien de soldaat die aan den gevangene vastgeketeend was, hem liet ontsnappen, hij met den dood gestraft werd. Daarom was er, toen Petrus door een wonder verlost werd, eene groote beroering onder degenen die hem bewaakten; en Herodes, na den Apostel vergeefs te hebben laten zoeken, zond hen naar de strafplaats. Hand. 12: 19. De cipiers der gevangenen werden ook met den dood gestraft, als de gevangenen, welke hun toevertrouwd waren, ontsnapten. Dit kan men opmaken uit het verhaal der gevangenschap van Paulus en Silas te Filippi. Nadat zij gegeeseld waren, werden zij in het binnenste van een kerker geworpen, waar men hun de beenen in kluisters sloot. Te middernacht begonnen deze heilige mannen te bidden en lofsangen tot God te zingen, toen er eensklaps eene aardbeving kwam, de deuren geopend en de boeien der gevangenen verbroken werden. En de stokbewaarder wakker geworden zijnde, trok een zwaard en zou zichzelf omgebracht hebben, meenende dat de gevangenen ontvloden waren. Maar Paulus riep met groote stemme, zeggende: «Doe uzelf geen kwaad, want wij zijn allen hier!» Hand. 16: 27, 28.

Uit het Fransch.

D. I. W.

3) Hand. 26: 29.

VROEGE OPVOEDING.

De wijsgeerigste aller dichters heeft gezegd: «het kind is vader over den man;» en inderdaad, als wij bedenken, dat al het goede en kwade, hetwelk wij rondom ons in deze bedrijvige wereld zien gebeuren, reeds geboren werd in de wiegen en kinderkamers van een vroeger geslacht, dan overdriven wij niet, als wij een klein kind een belangrijk wezen noemen. In hem is als het ware de hoop der toekomst besloten, even als in eenen kleinen eikel de trots van het woud. Dat kind, die wordende man met zijn opmerksaam verstand, zijn fijn gevoel en zijn teeder geweten, is aan onze zorg toevertrouwd, en zal in ruime mate worden, wat wij van hem wenschen te maken. Wij houden het zegel in onze handen, dat afgedrukt moet worden op het zachte, buigzame en voor indrukken vatbare was van het kinderlijk karakter.

Onze kinderen moeten opgevoed worden. Misschien gaan zij niet naar school, en kennen zelfs nog geene letter van het alfabet; toch maakt hunne opvoeding snelle vorderingen, of wij het willen of niet. Door ons spreken en zwijgen, door onze blikken, door den toon onzer stem, door onze gewoonten en eigenaardigheden, door onze gesprekken met anderen, door ons gezelschap, door elke omstandigheid, waarvan onze kleinen getuigen zijn, worden zij vlug en zeker opgevoed; dat wil zeggen: gevormd en opgeleid tot hetgeen zij later zijn zullen. Van hoeveel gewigt is het daarom niet, goede beginselen tot opvoeding te hebben, opdat de leiding onzer kinderen geene veranderlijke en onzekere handelwijze zij, afhankelijk van verschillende invloeden en onderhevig aan onophoudelijke veranderingen en tegenstrijdigheid; maar gelijkvormig aan den arbeid van een bekwaam bouwmeester, die geen steen legt zonder overleg, en door wiens handen het werk ieder nur groter wordt, en eindelijk volgens een goed overlegd en vooruit bepaald plan te voorschijn treedt als een prachtig en nuttig gebouw. Maar hier is menschelijke wijsheid onvoldoende. Christen ouders ten minste gevoelen met inwendige vreeze de plichtigheid van de taak, die zij niet van zich kunnen afwerpen, en verlangen zeer naar hoogere hulp. En wordt die hun niet geschonken? De schrijver geloof het wel; niet met wezigen of onzekerheid, maar klaarlijk, ten volle, overvloediglijk, op verschillende tijden en wijzen, en in verscheidene vormen overeenkomstig begrip en bekwaamheid. God heeft door voorbeeld, leering en voorschrift aangewezen, hoe wij een kind moeten opvoeden.

«Zij, die de wieg doet schommelen, bestuurt de wereld.»

EDELMOEDIGHEID.

De Judengasse te Frankfort, het voormalig Ghetto der Joden in de vrije Rijkstad, is een der oudste gedeelten der stad, althans het deel waar het minst ook het uiterlijk der huizen is veranderd. De straat is bekend, omdat er het huis in staat waar Rothschild den grondslag legde van de onmetelijke fortuna diers familie, terwijl in den bekenden roman van Spindler: de Jood, de hoofdper-

soon, Zodick, er huise. Dit laatste bezorgde den schrijver nog eens een buitenkansje.

Toen het boek verscheen, werd het natuurlijk vooral in Frankfort druk besproken en een gepensioneerd majoor, die er over hoorde spreken, stuurde zijn oppasser om «Spindler, der Jode» te halen. De oppasser was niet best thuis in de letterkundige geschiedenis van den dag, zoodat hij ongelukkig geheel onbekend was gebleven met dit letterkundig product. Zijn meester was kort van stof; nadere opheldering te vragen ging dus niet. Hij nam daarom zijne toevlugt tot het adresboek en had dar ook het geluk een naam te vinden, die eenige overeenkomst met dien van Spindler had, daarenboven woonde hij in de Judengasse, dus — een jood.

Met een verruimd hart ging hij op weg, vond op eene bovenverdieping den man dien hij zocht, en bestelde hem op een bepaald uur. 't Was een marskramer, die zich natuurlijk niet liet wachten. De majoor, die aanvankelijk niets van het bezoek begreep, lachte om het misverstand, en de teleurgestelde kramer drong den majoor een loterij-briefje op, ten einde niet ten eenemale eene vergeefse reis te hebben gemaakt. De oppasser werd nu met de noodige omschrijving naar eene leesbibliotheek gezonden, en weldra was de oude gedurende zoo in het boek verdiept, dat hij eten en slapen vergat. Reeds den volgenden middag kon hij aan zijn tafeltje op de societeit zijne verrukking lucht geven over het prachtige boek; nog nooit had hij zoo iets schoons gelezen. Sue of Dumas hebben den Zodick in afschuwelijkheid dan ook niet kunnen overtreffen. Toen hij te huis kwam vond hij den kramer, die hem onder een stortvloed van woorden vertelde dat zijn briefje f 5000 waard was geworden.

Des avonds bragt de oppasser een aangeteekenden brief op den post aan het adres van C. Spindler. Onze majoor begreep dat hij het buitenkansje aan Spindler te danken had, en in zijne bewondering voor den schrijver zond hij hem de helft van de opbrengst van 't loterij-briefje, meer dan het geheele honorarium dat de schrijver voor zijn boek ontvangen had.

WETENSWAARDIGE BIJZONDERHEDEN.

In de laatste vier jaren zijn in de wateren der Vereenigde Staten niet minder dan 526 stoombooten te gronde gegaan. 151 booten zijn verbrand, 42 leden schipbreuk en 190 zijn gezonken. Bij die rampen kwamen 1455 menschen om het leven, terwijl de materiele schade 13,373,850 dollars bedraagt.

In den Zuid-Oosthoek van Groningen is dezer dagen een niet onbelangrijke strijd gevoerd over het al of niet nuttige der vogels. Er was besloten een publiek weg met boomen te beplanten, maar daartegen kwamen vele landbouwers in verzet, omdat, beweerd zij, door de boomen vogels gelokt zouden worden, en deze ten koste van den landbouw leven. 't Is waar dat er vogels door gelokt worden, antwoordde de andere partij, maar zij maken zich juist nuttig door de verdelging van insecten, en deze laatste juist zijn het die den landbouw besaadden.

De laatste partij behield gelukkig de overhand, en het planten der boomen gaat zijn gang.

De laatste sardbevingen in Duitschland schijnen zoogenaamde neptunische te zijn. Deze worden veroorzaakt door instortingen in onderaardsche met water gevulde holen, die overal ontstaan waar zout- of gipslagen door water worden opgelost. Men berekent dat onder Wiesbaden jaarlijks 6 miljoen kilogr. vaste zouten worden opgelost en van de oppervlakte der aarde gevoerd. Te Naheim zou zelfs een onderaardsch hol bestaan van 20,000 kubieke voeten ruimte, d. i. een vierkant van 5849 voet lang, breed en hoog!

In Engeland is meermaals de ondervinding opgedaan, dat zelfs bij het heftigst vuur, wanneer in zoogenaamde vuurvaste geldkisten alles verkoold, gewichtige documenten en geldswaardige papieren onverteerd bleven, als zij in vloeiend papier of, nog beter, in flanel gewikkeld waren.

In de omstreken der stad Eric in Pennsylvania treft men onder den bodem in groote hoeveelheid natuurlijk gas aan. Dit wordt tot verlichting der stad benuttigd; er zouden reeds 14 bronnen als zoodanig zijn geëxploiteerd. Het gas wordt op eene diepte van ongeveer 550 voet beneden den grond gevonden en elke bron levert dagelijks 2000 kub. voet gas op.

Er is waarschijnlijk geene uitvinding die meer algemeen ingang heeft gevonden dan de naaimachine. In de Vereenigde Staten worden er jaarlijks 750,000 gemaakt en verkocht. De fabrikanten moeten nacht en dag doorwerken om aan de groote aanvraag te kunnen voldoen.